No. 2413 Zaterdag 12 April 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie: St Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Sprokkelingen.

Standvastigheid in de leiding verlangd.

Het is al meer gezegd, en er is al meer op gewezen, dat een van de groote fouten, speciaal bij ons departement van Openbare Werken is, gebrek aan continuiteit of standvastigheid in de leiding.

Professor Sleeswijk wees een paar maanden geleden, in een van zijn artikelen in „De Telegraaf" op het feit, dat sedert het gouverneurschap van mr. Brantjes, in weinige jaren niet minder dan vier directeuren van Openbare Werken met onaangenaamheden uit de kolonie vertrokken. Hetzelfde gold voor drie directeuren van den Openbaren Gezondheidsdienst.

En met recht trok de prof. daaruit de conclusie, dat er aan de onderlinge verhoudingen iets hapert, dat er fouten zijn in de organisatie, „waarvan Curaçao ten slotte het slachtoffer dreigt te worden."

Wij zouden willen zeggen, dat Curaçao niet slechts het slachtoffer dreigt te worden, maar reeds geworden is.

Want waaraan anders is het te wijten, dat zooveel werken, het een al noodzakelijker dan het andere, nog steeds op uitvoering wachten?

Aan plannen heeft het niet ontbroken. Het archief van Openbare Werken ligt er vol van. Doch aan de uitvoering ervan is men nooit toegekomen.

Waarom niet?

Om de eenvoudige reden dat men geen van de directeuren van O. W. de kans gegeven heeft. Vóór dat hij er zich ernstig toe te zetten kon, om zijn plannen te verwezenlijken, was hij al weer van het tooneel verdwenen. En er kwam een nieuwe directeur met andere inzichten en andere plannen, en zoo zijn we maar blijven voortsukkelen van eeuwigheid tot amen, zonder dat er werkelijk iets groots tot stand kwam.

We hebben vroeger al eens gewezen op 't getob met de plannen voor een nieuw douane- en postkantoor en nog onlangs met de plannen voor een nieuwen steiger op Aruba.

Wat deze laatste betreft, even tusschen haakjes het volgende.

Ondanks de op- en aanmerkingen, die wij naar aanleiding van ons schrijven daaromtrent vernomen hebben, blijven wij bij ons idee dat het plan-VAN ROSSE, laat 't dan zijn eenigszins gewijzigd en vereenvoudigd, verre de voorkeur verdient boven het laatste plan PERRET-GAUW, al moge 't dan waar zijn dat gouverneur FRUYTIER dit plan niet ongenegen was.

Bij den bouw van een steiger heeft men in de eerste plaats te zorgen, dat de haven niet verkleind, maar in haar volle grootte tot haar recht komt, vooral ook met het oog op latere uitbreidingen. Dit gebeurt o. i. alleen in het plan VAN ROSSE.

In verband hiermee kan 't wellicht zijn nut hebben, om te wijzen op het feit, dat, zooals wij verleden jaar bij ons bezoek aan Aruba vernamen, niet zoo heel lang geleden de toenmalige havenmeester van Aruba, de heer VAN EEDEN, in opdracht van Gezaghebber WAGEMAKER, een uitgebreid plan samengesteld heeft, van wat er van de haven van Aruba, n.l. de Paardenbaai, te maken is. En onafhankelijk van den heer VAN ROSSE, kwam de heer VAN EEDEN ongeveer tot dezelfde conclusie, dat voor den bouw van een steiger Taratata de aangewezen plaats is.

De heer VAN EEDEN is een man van de praktijk, heeft jarenlang gevaren als gezagvoerder, kent dus de moeilijkheden die een haven voor de scheepvaart kan opleveren: en komt geleid door zijn practische ervaring tot een zelfde conclusie als Ir. VAN ROSSE.

Dit zegt toch wel iets.

Nu hoeft men niet de kostbare baggerwerken uit te voeren. die VAN ROSSE op zijn plan had staan, vooral om den steiger aan te vullen. Ook zonder deze aanvulling kan men een heel goeden en flinken steiger bouwen, van mambarklakpalen, die wat deugdelijkheid en duur betreft met de beste betonpalen wedijveren.

Het klinkt misschien hard, maar wij krijgen zoo den indruk dat men hier op Curaçao Aruba geen goeden steiger gunt; is 't wellicht uit vrees dat Aruba als overscheephaven voor Maracaibo, Curaçao naar de kroon zal gaan steken?

Zooals wij zeiden, dit tusschen haakjes.

***

Wij zijn het met prof. SLEESWIJK gloeiend eens, dat als hier *iets* noodig is, dan is het standvastigheid in de leiding juist van het departement van O. W.

Hoe 't aan te leggen, om deze continuiteit te bevorderen?

Binnenkort kunnen wij den nieuwen Directeur van O. W. verwachten, ir. MEYERS, een man van rijpe ervaring op het gebied van publieke werken, — laten wij hopen, ook met de noodige voortvarend- en doortastendheid, om niet alleen plannen te maken, maar ze ook met energie door te zetten, zonder in de fout te vervallen, waarover gedurende de laatste jaren herhaaldelijk geklaagd is, dat er n.l. wel gewerkt is, — niemand die dit zal ontkennen — maar ook met geld gegooid is, zoodat men niet geheel ten onrechte vreesde voor een bankroet van Curaçao.

Wanneer men nu naast den nieuwen functionaris een knap en ervaren ingenieur plaatst — noem hem adjunct-directeur, — die met dezen samenwerkt, zoodat alles in gemeenschappelijk overleg geschiedt, — die zich terdege weet in te werken in de plaatselijke nooden en omstandigheden, en die, doordat hem het recht van opvolging als directeur gewaarborgd wordt, daarin ook een prikkel bezit, om zich in alles goed in te werken, dan is, dunkt ons, de zoo noodzakelijke continuiteit of standvastigheid in de leiding verzekerd.

Als dan over eenige jaren de nieuwbenoemde directeur zijn functie zal neerleggen, dan is men er zeker van iemand te hebben, die zijn werk kan en zal voortzetten, die van al de gemeenschappelijk ontworpen plannen op de hoogte is; — die ook in denzelfden geest als zijn voorganger zal voortarbeiden, hetgeen zeer zeker Curaçao ten goede zal komen. Men behoeft dan niet meer te vreezen, dat de een zal afbreken wat de ander heeft opgebouwd; ook niet, dat er telkens maar weer nieuwe plannen gemaakt worden, hetgeen een spoedige tenuitvoerlegging in den weg staat.

Laten wij hopen, dat het Zijne Exc. den Gouverneur gelukken moge de voor een snelle afdoening van zaken zoo onmisbare continuiteit in de leiding tot stand te brengon.

Jaarverslag over 1929

VAN

Groep Ned. Antillen van het A. N. V.

Aan het jaarverslag over 1929, van de *Groep Nederlandsche Antillen* van het *Algemeen Nederlandsch Verbond,* dat ons door het Bestuur welwillend werd toegezonden, ontleenen wij het volgende:

Voor het jaar 1929 was het Bestuur als volgt samengesteld: G. J. Ferguson, Voorzitter; E. S. C. de Veer Abrahamsz, Ondervoorzitter; Mr. P. J. J. van der Biesen, 1e Secretaris; Ir. I. de Pril, 2e Secretaris; M. Ph. van Romondt, 1e Penningmeester; Dr. W. Ch. de La Try Ellis, 2e Penningmeester; H. J. Cohen Henriquez, S. A. L. Maduro en J. J. Reitsma, Bestuursleden; M. B. Bartels Daal, H. M. Chumaceiro en A. M. Schütte, Plaatsvervangende Bestuursleden.

Door ontslag van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz wegens vertrek, nam de Heer M. B. Daal diens plaats in het Bestuur in, en werd de Heer C. Holstein, als plaatsvervangend bestuurslid gekozen.

7 Mei trad de jongste reglementswijziging in werking.

Op 31 Dec. had de Groep 293 leden, nl. 2 eereleden 4 beschermende leden, 268 gewone leden op Curaçao, 17 gewone leden op de andere eilanden, en 2 gewone leden in het buitenland.

Gedurende 1929 traden 126 personen als lid toe, terwijl er 23 wegens vertrek werden afgevoerd.

Wat de arbeid van het Verbond betreft in het afgeloopen jaar, hebben wij vooreerst, de Neerlandia-prijzen, op Koninginnedag uitgedeeld aan de leerlingen der hoogste klassen der verschillende scholen, op Curaçao, Aruba en Bonaire, die de beste vorderingen in de Nederlandsche taal gemaakt hadden; vervolgens de lezingen met rolprentvertooningen, door den heer Ir. F. Suringar, over „Nederland", „Nederlandsch Oost-Indië" en „De Zuiderzeewerken"; de rolprenten werden ook voor de schoolkinderen vertoond; de lezing van den heer E. F. Frey, met vertooning van rolprenten over „Suriname"; en de feestavond, op 28 December gegeven in de societeit Asiento in Emmastad. De 5 rolprenten „Hollandsch Nieuws" werden voor de militairen en op Asiento met succes vertoond; bij de bioscoopsondernemingen in Willemstad was de belangstelling gering.

De achterstallige afdrachten tot en met 1928, ten bedrage van f. 955.01 aan het Hoofdbestuur werden opgezonden, zoodat thans niets verschuldigd is. Over 1929 bedroegen de ontvangsten f. 2236.68 en de uitgaven f. 2070.73, terwijl van het Gouvernement een subsidie van f. 500 werd ontvangen. Door het Hoofdbestuur werd de afdracht over 1929 aan de Groep afgestaan.

DE CURAÇAOSCHE SCHEEPVAARTBEWEGING.

Stijging over 1929.

Vergelijking met andere havens.

Niet ten onrechte heeft men steeds het havenbedrijf als de hartader van Curaçao beschouwd.

Het economisch leven ging met het havenbedrijf op en neer. Een druk scheepvaartverkeer en bloeiend en toenemend havenbedrijf beteekende welvaart voor Curaçao; terwijl kwijning ervan noodzakelijk slapte in zaken met zich meebracht.

Dit is nog zoo en zal wel zoo blijven, ofschoon, om het plastisch uit te drukken, het de olie, m. a. w. het machtig oliebedrijf is, dat die hartader smeert, en voordurend sneller doet kloppen.

Daarom is een kort overzicht van de ontwikkeling onzer havenbeweging en van het aantal dat de „olie" er in gehad heeft en in steeds grootere mate heeft, wel van belang.

De groote ontwikkeling dateert natuurlijk van nà den grooten wereldoorlog en wel heel speciaal van de laatste vijf jaren, waarin de petroleummaatschappij hier haar reuzevlucht genomen heeft.

Gedurende de laatste jaren vóór den oorlog, ging het aantal stoomschepen die de haven van Curaçao aandeden, naar even boven de 400 per jaar, terwijl het aantal zeilschepen even boven de 1000 was.

Gedurende den oorlog kwam er een kleine inzinking, met het laagste aantal in 1918, n.l. 248, terwijl de zeilvaart daarentegen aanmerkelijk toenam, n.l. tot om en om de 1500.

Nà den oorlog ging 't met de stoomschepen weer bergopwaarts, en wel met reuzenschreden, zooals het volgend lijstje duidelijk aantoont:

	Aantal stoomschepen	Aantal zeilschepen.	Totaa
1919	384	1294	1678
1920	578	1066	1644
1921	890	1172	2062
1922	1182	1241	2423
1923	1480	1276	2756
1924	1791	1384	3175
1925	2129	1340	3469
1926	2914	1559	4473
1927	3728	1802	5530
1928	4579	1682	6261

En wanneer wij nu de cijfers zien van het afgeloopen jaar, dan is het maar al te duidelijk dat onze haven nog steeds haar record van vorige jaren aanmerkelijk verbetert.

In **1929** hadden we n.l.
5.278 stoomschepen, met bruto inhoud van 52.375.991 M³
1.828 zeilschepen met bruto inhoud van 288.116 „

7.106 schepen m. b. i. v. **52.664.107** M³

Vergeleken met 1928 hebben wij dus de aanzienlijke toename van:
699 Stooomschepen
146 Zeilschepen.

Totaal 845 Schepen.

Zooals licht te begrijpen valt, vormen de schepen van de *C. S. M.* of de Maatschappij-Schepen (*Anglo Saxon*) en de Schepen waarvoor de C. M. S. agent is hierin het leeuwenaandeel.

Door de Directie van de C. S. M. werden ons hieromtrent, met de meeste bereidwilligheid, de volgende gegeven verstrekt.

Te *Caracasbaai* kwam gedurende 1929 aan:
250 tankers
17 vrachtschepen (bunkers)
6 passagiersschepen („)

Totaal 273 Sch.

In *Schottegat* kwamen aan:
500 tankers
8 vrachtschepen (bunkers)

Totaal 508

C.S. M. tankers in Schottegat 3146 „
C.S.M. „ te Caracasbaai 108 „

Totaal 4035 sch.

Ruim 76 procent van het totaal aantal stoomsshepen, dat de Curaçaosche haven aandeed, komt dus voor rekening van de C. S. M. Dit vermindert natuurlijk niet de waarde onzer havenbeweging, maar is toch zeker een factor, die om een juist oordeel erover te vormen, vooral wanneer wij onze haven met andere, zooals van Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen vergelijken willen, niet uit 't oog moet verloren worden.

De resultaten gedurende de eerste drie maanden van dit jaar, veroorloven ons een blik te slaan in de toekomst. En dan is met het oog daarop de verwachting dat wij dit jaar ons record weer aanmerkelijk verbeteren zullen, althans wat stoomschepen betreft, volstrekt niet ongegrond.

Gedurende de eerste drie maanden deden Curaçao aan:
1375 stoomschepen, en 450 zeilschepen.

Om de toenemende belangrijkheid onzer haven nog te beter te doen uitkomen, willen wij ze vergelijken met die van Amsterdam, Rotterdam en Antwerpen.

Amsterdam had in 1929
3.974 zeeschepen, met bruto inhoud van 26 951.249 M³.

Rotterdam
12.959 zeeschepen met netto inhoud van 62.405.915 M³.

Antwerpen
11.582 zeeschepen met netto inhoud van 58.518.451 M³.

Curacao
5.278 stoomschepen met netto inhoud van 28.897.079 M³.

Van Amsterdam vonden wij alleen de bruto inhoud opgegeven.

Curacao slaat dus heelemaal geen slecht figuur in de lijst van de wereldhavens.

BERICHTEN

MISSIE - NIEUWS.

H. Theresia kerk op Wishi. Binnen enkele maanden zal het eiland Curaçao zijn eerste H. Theresia - kerk bezitten.

't Mocht en kon ook wel niet anders. De H. Theresia, of Teresita zooals het volk deze Heilige zoo gaarne noemt, door Z. H. den Paus tot patrons van de Katholieke Missiën verklaard, moet ook haar heiligdom op Curaçao bezitten, om van daaruit haar zegeningen, haar rozenregen over ons volk, dat Haar met zooveel vurigheid vereert en met zooveel liefde omringt te doen neerdalen.

Deze nieuwe ruime kerk, volgens het plan van den portorikijnschen architect Luis Perocier, wordt een sieraad voor de omgeving. Met z'n slanken klokketoren zal het gebouw, dat in beton wordt opgetrokken mooi afsteken tegen den schilderachtigen achtergrond. Bij een breedte van 40 voet heeft het een lengte van 148 voet. Reeds zijn de werkzaamheden in volle gang en wanneer de H. Teresita het werk blijft zegenen, hoopt men over vier maanden met den bouw gereed te zijn. Niet alleen onder de bevolking van de nieuw te stichten parochie, maar ook in de stad heerscht een algemeen enthousiasme voor deze nieuwe kerk. Ieder wil zijn steenje ertoe bijdragen, niemand schijnt te willen achterblijven.

Reeds zijn verschillende mooie giften binnengekomen bij Z. D. H. Mgr. Vuylsteke, terwijl ook reeds een beeld van de Heilige is toezegd. Een aansporing om bij te dragen voor dit mooie werk is nauwelijks noodig, gezien de geestdrift die er overal voor heerscht, en de zware lasten van het Vicariaat die door dezen bouw nog aanzienlijk verzwaard worden. Dat laatste behoeft wel geen betoog, voor wie bedenkt dat dit reeds de vierde nieuwe kerk of kapel is, die sinds verleden jaar door het Apostolisch Vicariaat gebouwd wordt.

Frater Servatius. ✠

Deze week werd op 't St. Thomas-College het bericht ontvangen van 't overlijden van den Eerw. frater M. Servatius (G Ising.)

De overledene is voor velen op Curaçao geen onbekende

Immers een 8-tal jaren (van Mei '88 tot Juni '96) is hij werkzaam geweest èn op de St. Aloysiusschool èn op 't St. Thomas College

De overledene heeft den leeftijd van 77 jaren bereikt, waarvan hij 58 jaren in 't klooster heeft doorgebracht.

De laatste jaren was hij ambteloos en verbleef in 't rustoord der EE. Fraters te Vucht bij 's Bosch.

R. I. P.

Schoolbezoek.

Vrijdag verleden week bracht Zijne Excellentie, vergezeld van Mevr. Zijne Echtgenoote en den heer Inspecteur van het Onderwijs een bezoek aan de scholen van Montagne, Sta Rosa, Scherpenheuvel, Groot Kwartier, Sta. Maria en Jandoret.

Inspectiereis van Z. E. den Gouverneur.

Vandaag keert Zijne Exc. Gouverneur VAN SLOBBE, die Dinsdag ll. per flottieljevaartuig „De Arend", vergezeld van Mevr. Zijne Echtgenoote, den Militairen Adjudant en ir. RADEMAKER, ter inspectie naar Aruba vertrok, hier terug.

Onze eerbiedige welkomstgroeten.

Omtrent de aankomst en ontvangst van Zijne Exc. op Aruba, seint men ons het volgende:

Met veel enthousiasme werd Z.E. de nieuwe Gouverneur bij zijn eerste bezoek aan Aruba, door de bevolking ontvangen. Reeds om twee uur lag Dinsdagmiddag H. M. „Van Galen", voor de haven van Oranjestad, om Z. E. bij aankomst te begroeten. Na een zeer voorspoedige reis, lag om kwart over drie H. M. flottieljevaartuig „Arend" met het hoog gezelschap aan boord, geankerd; en begaven de H. E. G. Heer Gezaghebber en Heeren Landraden zich aan boord, om zijne Exc. en gezelschap te begroeten en af te halen. De reis was zeer gunstig geweest, en ofschoon er tamelijk veel wind stond, had men totaal geen last van zeeziekte gehad. Zijne Exc. was verrukt over den prettigen en kleurigen indruk die van uit zee Aruba maakte.

Bij het verlaten van het schip, werden door de „Van Galen" vijftien saluutschoten gelost. Op de steiger stond het muziekkorps „San Miguel" van de eerw. Fraters, dat bij aankomst van Zijne Exc. het „Wien Neerlandsch bloed" speelde, door allen in de houding en met ontbloot hoofd aangehoord. Een groote menigte volks had zich op en om de steiger verzameld om Zijne Exc. te begroeten. Langs den weg, waar Zijne Exc. passeeren moest om zich naar het logeergebouw te begeven, stonden de schoolkinderen opgesteld, allen versierd met vlaggen en oranjesjerpen.

Vriendelijk buigend en het volk groetend schreed Zijne Exc. voort door de saamgestroomde menigte.

Nadat Zijne Exc. en gezelschap in het logeerhuis waren aangekomen, werden door de schoolkinderen, met begeleiding van muziek, het „Wilhelmus" en nationale liederen gezongen. Een der schoolmeisjes bood aan Mevr. VAN SLOBBE een bouquet van rozen aan. Na afloop bedankte Zijne Exc. den Frater-dirigent voor deze sympathieke ovatie.

Er heerschte in geheel Oranjestad een vroolijke stemming, verhoogd door de vele goede verwachtingen die men van het bezoek van Zijne Exc. koesterde.

Volgens bekendmaking was er Woensdagavond receptie, terwijl Z. E. Donderdagmorgen audientie verleende.

Ongelukken

Deze week hadden er twee ongelukken op de Isla plaats, beiden met doodelijken afloop. Een zekere O. kreeg een slag van de machine, waarbij hem de borstkas werd ingedrukt, terwijl een andere genaamd R. door een truck werd overreden. Naar men zegt, zijn beide ongelukken aan eigen schuld der slachoffers te wijten.

Plantage Fuik.

Deze week meldde onze collega „La Prensa", dat de Standard Oil Co. optie zou gevraagd hebben op de Plantage Fuik. Later werd zelfs verteld, dat deze maatschappij reeds de plantage gekocht had, en wel voor de som van één millioen gulden. Bij nader onderzoek vernamen wij, dat er van optie door de Standard geen sprake was, veel minder van verkoop. Wel heeft een Amerikaansche Maatschappij, echter niet de Standard, reeds een paar maanden geleden optie gevraagd op genoemde plantage.

Kapitein W. Antheunissen.

Naar wij vernemen, is de nieuw benoemde Commandant der troepen, kapitein W. ANTHEUNISSEN, per S.S. Stuyvesant, 4 April ll. uit Holland naar hier vertrokken.

Kapt. Antheunissen was Commandant der politie-troepen te Rotterdam.

Vereeniging „Oost en West".

Verleden week maakten wij melding van het verlangen door het hoofdbestuur van de Ver. „Oost en West" geuit, dat er hier een afdeeling dier vereeniging zou worden opgericht. En wij voegden er aan toe: Wie zal het initiatief nemen?

Naar wij met voldoening vernemen, heeft de Heer Dr. H. POLVLIET, vertegenwoordiger van „Oost en West" alhier, op verzoek van het Hoofdbestuur, zich reeds sinds eenigen tijd bereid verklaard, om de noodige stappen te doen tot het oprichten eener afdeeling

Daartoe zullen binnenkort de alhier woonachtige leden tot een vergadering worden bijeengeroepen; en nadat het aangevraagde propagandamateriaal zal zijn ontvangen, is men van plan een uitgebreide ledenwerving op touw te zetten.

Strafgevangenis.

De Heer H. BISCHOFF is benoemd tot Directeur der strafgevangenis en het Huis van bewaring alhier, terwijl de Heer H. U. VEENENDAAL eervol uit de betrekking is ontheven, en benoemd is tot administrateur.

De commissie van beheer heeft een maatregel getroffen, die algemeen wordt toegejuicht, n. l. om de gevangenen, die geen handwerk of ander ambacht uit te oefenen of zich erin te bekwamen. Voor den verricht arbeid wordt ze een vergoeding gegeven. Reeds is men begonnen met het matten van stoelen enz., terwijl ook spoedig een begin zal worden gemaakt met het vervaardigen van matten bokken. Ook staat de inrichting van een kleermakerij op het program. Voor verdere inlichtingen kunnen belanghebbenden zich wenden tot den administrateur, den heer VEENENDAAL

Poging tot zelfmoord.

Zaterdagavond vervoegde zich een zekere F. C. Mexicaan van geboorte, ten kantore van den vreemdelingendienst. Een oogenblik nadat hij zich wederom verwijderd had, hoorde men een slag, en men zag den man, terwijl hij bezig was zijn hoofd te te takelen met een stuk ijzer en bus. Zwaar gewond werd hij opgenomen en naar het St. Elisabethsgasthuis vervoerd, waar hij Zondagmiddag aan de wonden overleed. Het schijnt dat de man niet wel bij het hoofd was.

Consulaat van Columbië

Den heer HORACIO E. LEYBA, Consul Generaal van Venezuela alhier, heeft zich, in opdracht van de Venezolaansche Kanselarij belast met het consulaat van Columbië.

Het rooken der schepen.

Bij circulaire van dd 1 April heeft de superintendent van de C. S. M. de Heer C. S. DUINKER, zich gewend tot gezagvoerders van de olievloot, met het beleefd verzoek het overtollig rooken en fluiten, bij het in- en uitvaren van de haven zooveel mogelijk tegen te gaan, ten einde den bewoners van Willemstad niet onnoodig te hinderen.

Wij juichen dezen maatregel ten zeerste toe en hopen dat de Heeren Agenten van de diverse Stoomvaartmaatschappijen een zelfden maatregel zullen nemen voor de schepen hunner maatschappij.

Militaire Politie naar Aruba.

Naar wij vernemen zijn 16 politie-militairen gedetacheerd naar Aruba, ten einde zich daar te belasten met de politiediensten.

Koloniale Raad.

In de vergadering van den Kolonialen Raad van Dinsdag 8 April deed de Voorzitter mededeeling van de ontvangen kennisgeving van de benoeming van de Heeren J. W. J. v. d. Linde Schotborgh en David A. Correa tot leden van den Raad en van de beëediging van den eerstgenoemde. De Voorzitter wenschte den Heer Schotborgh, die ter vergadering aanwezig was, geluk met zijn benoeming, waarop deze dankte. De Voorzitter liet verder uitkomen dat de Heer Correa enkele dagen vóórdat zijn benoeming bekend was, het eiland had verlaten, voorts dat de benoemingen ditmaal nog al op zich hebben laten wachten, waardoor de Raad geruimen tijd onvoltallig is geweest en ook bij het onderzoek van de begrooting in de afdeelingen.

In dank ontvangen

van de firma Galmeyer & Co. een paar monsters van 'tideaal reinigingsmiddel van aluminium „Brillo".

Het Verslag van de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders van de N. V. Sanatorium „Het Groene Kruis", gehouden op Maandag 31 Maart ll.

Voor een militaire Commissie.

Naar de N. R. Ct. verneemt, zijn kapitein Borren en Luitenant Be[r] voor een militaire Commissie van O[nderzoek] gedsagd.

Zijn de beide officieren niet ge[re]habiliteerd door hun benoeming? Waarom dan weer dit onderzoek?

De „Heemskerk" naar de West.

In de pas ontvangen *Volkskr[ant]* van 15 Maart ll. lezen wij, dat be[gin] Mei wederom een onzer oorlogs[sche]pen naar West-Indië zal vertrekk[en]. Na te zijn bemand, zal de „Heem[s]kerk" met spoed naar de West ga[an]. De bemanning zal spoedig word[en] aangewezen.

Zouden we zachtjes aan maar n[iet] gaan bedanken voor die buitengew[o]ne belangstelling? Wij vermoed[en] echter dat het is ter aflossing van [de] „Van Galen" om deze in de geleg[en]heid te stellen haar wereldreis vo[or]t te zetten.

Officieele berichten.

van de vorige week.

De Heer Herman Bischoff is be[noemd] tot Directeur der strafgeva[ngenis] en het Huis van Bewaring o[p] Curacao, en de heer H. U. Veenend[aal] is eervol ontheven uit de betrekki[ng] van Directeur der Strafgevangenis e[n] het Huis van Bewaring op Curaç[ao] en benoemd tot Administrateur d[er] strafgevangenis en het Huis van B[e]waring op Curaçao.

De sergeant G. de Vries, is aang[e]steld tot hulp-officier van Justitie vo[or] het eiland Aruba.

Aan Mej. C. N. van de Wall Dova[le] onderwijzeres 4de klasse bij het O[penbaar] penbaar onderwijs in Curaçao, wer[k]zaam gesteld aan de Emmaschool [te] Willemstad, is vier maanden verlo[f] verleend, met vergunning dit verl[of] in het buitenland door te brenge[n] en Mevr. E. Wix, geb. Meyer is aan[ge]steld om gedurende het verlof va[n] Mej. C. N. Dovale dezer functi[e] waar te nemen.

Aan den tijdelijken seinmeester A. Da Costa alhier, is eervol ontsla[g] uit 's Lands dienst verleend.

Aan den tijdelijken brievenbestell[er] alhier A. E. Leito is op zijn verzo[ek] eervol ontslag uit 's Lands dien[st] verleend.

De Heeren Julio Casper en Andr[e] Reina, zijn benoemd tot hulpbrievenb[e]steller alhier.

van deze week.

De Heer R. F. Baay, Adjunct-com[mies], is in activiteit hersteld en wer[k]zaam gesteld ter inspectie der bela[s]tingen alhier.

Mej. M. C. Slothouwer, onderwijz[e]res 1ste klasse, categorie B. is wer[k]zaamgesteld op de lagere school (Ora[n]jeschool) te Philipsburg, op St. Marti[n] en tevens benoemd tot hoofd d[ier] school en de onderwijzer 3de klas[se] L. A. Conner, is met ingang van d[en] dag, waarop hij de leiding en de a[d]ministratie der Oranjeschool aan M[ej.] Slothouwer zal overdragen, eerv[ol] ontheven van de functiën van hoo[fd] dier school.

De heer F. G. T. Karg, is benoe[md] tot tijdelijk onderopzichter bij d[en] Reinigingsdienst op Aruba.

Aan de onderwijzeres, 1ste klas[se] hoofd der Wilhelminaschool alhier, wegens ziekte vijf maanden verlof v[er]leend, met vergunning dit verlof [in] Nederland door te brengen.

Do Gouverneur heeft bepaald, [dat] op den verjaardag van Zijne Koni[nk]lijke Hoogheid den Prins der Ned[er]landen op Zaterdag, den 19den Ap[ril] a.s., de Gouvernementskantoren g[e]sloten zullen zijn en dat van zonsop[- tot] zonsondergang van de openbare g[e]bouwen, de forten op dit eiland en [van] de gouvernements-vaartuigen de v[lag] gen zullen worden uitgestoken.

Een oordeel over Urbina.

„De Surinamer" had een persgesprek met Dr. M. FIGUEREDO EIZAGUIRRE, Consul der Ver. St. van Venezuela in Cayenne, die op doorreis Suriname aandeed.

Dr. F. E. is een man, vergrijsd in den consulairen dienst, die jarenlang als doctor in de rechtswetenschap, verbonden was aan het ministerie van buitenlandsche zaken en op verschillende belangrijke posten in den vreemde zijn land diende. Onder de consulaten, die hij waarnam, behoort ook Genua.

Natuurlijk kwam ook het avontuur-Urbina ter sprake.

Naar de Dr. verzekerde, heeft men in Venezuela zelf het geval niet zoo ernstig opgenomen. Men had daar meer oog voor de ongehoorde brutaliteit, waarmee hij den Gouverneur oplichtte en was er wat blij mee, dat deze binnen zoo betrekkelijk korten tijd ongedeerd naar zijn residentie kon terugkeeren, zoodat er geen diplomatieke verwikkelingen uit behoefden voort te vloeien voor de regeering, die feitelijk geheel buiten de aangelegenheid stond.

Om het precies en populair te zeggen beschouwt men over het algemeen Urbina als een man, die ze niet alle vijf bij elkaar heeft. Succes verwacht men niet voor hem van een staatsgreep. Het mag waar wezen, dat het vechten en revolutie maken den Venezolaan in het bloed zit, de bevolking is er niet blind voor den vooruitgang, die allerwege is te constateeren en voelt er allerminst voor door een avonturier een einde te doen maken aan een régime, dat orde en rust, de noodzakelijke voorwaarden voor welvaart, bracht en handhaafde gedurende een reeks van jaren. Men heeft niets te winnen bij een eventueele revolutie, zoodat men zich daar niet licht in zal steken. Dit verklaart ook de spoedige verdwijning van Urbina, die reeds bij zijn aankomst op behoorlijke wijze werd ontvangen en zich uit de voeten moest maken.

Zoowel de vooruitgang als de relaties met het buitenland — Caracas huisvest niet minder dan 18 legaties, waaronder ook de H. Stoel er eene heeft — zijn tastbare dingen, die elkeen kan waarnemen en, niemand buiten een kleinen kring van onrustigen zou willen verspelen. Onder de betrekkingen, die op buitengewone wijze worden gewaardeerd en van bizondere hartelijkheid zijn, behooren die met den H. Stoel en Nederland.

Op grond daarvan heeft men zeer betreurd het avontuur van Urbina, dat aan de hartelijke verhouding tot Nederland schade had kunnen brengen, hetgeen naar men met voldoening vaststelde niet is geschied.

Over de meeningen, die van Nederlandsche zijde ten opzichte van de verantwoordelijke autoriteiten in Nederlandsche kringen zijn geuit, liet de Dr. zich natuurlijk niet uit, doch de overrompeling op zich beschouwend, was hij van oordeel, dat die onder de bestaande omstandigheden werkelijk zoo moeilijk niet was en elkeen had kunnen overkomen.

Alles tezamen genomen hecht men weinig waarde aan de beloften van Urbina betreffende herhaling van zijn streek en — gelijk reeds gezegd — acht men hem niet in staat in Venezuela een meerderheid te winnen die hem in staat zou stellen aan het rustig beheer van dit oogenblik een einde te maken.

„Op straat" weet men te vertellen dat zijn optreden niet anders geweest is dan een poging tot wraakneming op den grijzen president Gomez, met wien hij persoonlijk bekend is en die hem meermalen financieel hielp, doch tenslotte er zijn bekomst van kreeg hem zonder einde te blijven helpen.—

Havenbeweging

ZEILSCHEPEN

	Aantal	Brutto (Inhoud in M³)	Netto (Inhoud in M³)
Maart	157	21 486	18 614
Vorige maanden	293	43.985	38.183
Totaal	450	65 471	56.797

STOOMSCHEPEN

	Aantal	Bruto (Inhoud in M³)	Netto (Inhoud in M³)
Maart	470	4.801.497	2.643.071
Vorige maanden	905	9.287 958	5.1022.54
Totaal	1375	14.089.455	7.745.325

Een Rabbijn over de laatste Pauselijke Encycliek.

De *„Osservatore Romano"* publiceert onder den kop:

„Na de pauselijke Encycliek over de opvoeding der jeugd" het volgende: „De rabbijn Jacod Katz van de Israelietische gemeente *The Bronx* in New-york, heeft in een toespraak verklaard, dat ieder, niettegenstaande alle verschil van geloof, ras en opinie het met de laatste Encycliek van Z. H. den Paus over de normen en beginselen der jeugdopvoeding eens kan zijn.

Nu in den laatsten tijd de volledige tekst van dit schitterend document in verschillende talen gepubliceerd werd, blijkt daaruit de hooge wijsheid, het milde hart, de rijpheid van geest en het inzicht in de eeuwige dingen van een Leeraar, die zijn eigen levensopvatting, die o. i. overeenstemt met de volmaakte levensphilosophie, ook aan anderen tracht te leeren

Wie zou de critiek van Z. H. den Paus over de moderne opvoeding en het moderne leven kunnen tegenspreken? Moge zijn heerlijk en gezaghebbend woord den Katholieken een gids zijn en de Israelieten helpen, ook hun kinderen in den waren geest op te voeden volgens godsdienstige beginselen".

Naar aanleiding hiervan schrijft de *„America"* van 8 Februari: „Rabbijn Katz erkent in de laatste pauselijke encycliek de woorden van een leermeester

Wij verheugen ons, dat hij de leer van Z. H. den Paus aanvaardt in zoon gewichtige kwestie als de opvoeding der jeugd en wij hopen, dat mettertijd de rabbijn zich nog andere leeringen van Z. H. den Paus zal eigen maken"

Het Bestuur van de Afdeeling Curaçao van de Koninklijke Nederlandsche Vereeniging „Onze Vloot" maakt bekend, dat op Zaterdag 19 April a. s. een feestavond met bal zal gegeven worden in de societeit „Asiento", daartoe welwillend afgestaan door de Directie der C. P. I. M. en het Club-Bestuur.

De Societeit is toegankelijk voor alle leden van „Onze Vloot", terwijl ieder lid één dame kan introduceeren.

Een volledig programma zal nog nader worden bekend gemaakt.

Willemstad, 11 April 1930.

OPVOERING

v. h. Passiespel „DE HEILAND LEEFT"

in het gebouw 't Kransje

op Zondag 20 April 1930

te 8.30 uur

op te voeren door de Christelijke Jongemannen Vereeniging: „DANIEL".

ENTRÉE f. 2.

Kaartjes bijtijds bestellen ter voorkoming van teleurstelling.

2—3

Ingetrokken Rijbewijzen gedurende de maand Maart 1930.

Francisco Doran op 20-3-1930 voor 6 maanden.

Ernest Valantino Laken op 20-3-1930 voor 12 maanden.

Alexander Wilson op 18-3-1930 voor 6 maanden.

German Koolman op 21-3-1930 voor 6 maanden

Carlito Florans op 22-3-1930 voor 6 maanden.

Pascual Vizeiza op 24-3-1930 voor 6 maanden.

Hendrik Croes op 25-3-1930 voor 12 maanden.

Isaac Capriles op 25-3-1930 voor 12 maanden.

James Bynoe op 21-3-1930 voor 6 maanden.

Elias Bobeyn op 20-3-1930 voor 1 maand.

GARANTIE

voor

hoeveelheid en kwaliteit

heeft iedere verbruiker van

SHELL GASOLINE

1e omdat men de opgepompte hoeveelheid zelf kan controleeren

2e omdat men nooit verontreiniging of vreemde bestanddeelen zal aantreffen in de opgepompte hoeveelheid

KOOPT DUS UITSLUITEND VAN DE SHELLPOMPEN

HET IS UW EIGEN BELANG

TE KOOP.

Een partij gebruikte maar goed onderhouden meubels tegen redelijke prijzen.

Belanghebbende gelieve zich te wenden tot Pietermaai-weg No. 17.

4—4

SE VENDE

Un lote de muebles usados, pero en buen estado, a precios módicos.

Los interesados pueden acudir a la casa No. 17 Pietermaai.

4—4

PHOTO STUDIO

F. J. JANSEN GZ.

Breedestraat No. 98 Otrabanda.

Open van **8 uur** *'s morgens tot* **9 uur** *'s avonds.*

Ge behoeft nu niet meer special tot Zondags te wachten, houdt uw werk U tegen, komt 's avonds. 22

TE KOOP

een automobiel, merk **Buick** in goede conditie en met NIEUWE BANDEN, bij

MARIO PINEDO

agent van de HUPPMOBIL

7 Punda — Prinsenstraat.

Bekendmaking.

De Havenmeester maakt bekend aan alle eigenaars en schippers van motorbooten dat 1 April j. l. de motorboot- en havenpassagierskeur P. B. 1930 No. 19 in werking is getreden.

Voor certificaten van deugdelijkheid voor de motorbooten en certificaten van bekwaamheid voor schippers gelieve men zich aan te melden op het loodskantoor tusschen 4 en 5 uur namiddag. Iedere schipper moet 2 foto's van hem zelf van 4×4 cM. grootte meebrengen.

Na 1 Juni moeten alle vaartuigen voldoen aan de voorschrifen dezer keur.

1—3 Willemstad April 9 1930.

Te koop.

Een Automobiel merk „WHIPPET" in zeer goeden staat voor fl. 600.

Een Automobiel merk „NASH" Standard Six 5 passengers voor fl. 600.

Een Automobiel merk „NASH" Advanced Six 5 passengers voor fl. 750.

EL AUTOMOVIL AMERICANO.

2—2 *West-India Mercantile Co. Ltd.*

Vraagt en rookt steeds

HAPPY-HIT

sigaretten. De beste.

De prijs heeft geen verschil, maar wel de kwaliteit.

8—3

„Delco" Bateries

for automobiles and trucks.

Product of DELCO REMY CORPORATION,
Subsidiary Company of General Motors.
In stock of 13 and 15 plates.
GUARANTEED SERVICE!

„EL AUTOMOVIL AMERICANO", West India Mercantile Co. Ltd.

3—3 De Ruyterplein.

Delco - Remy Love Joy Shock-Absorbers

for CHEVROLET Cars model 1929

For sale at EL AUTOMOVIL AMERICANO

West India Mercantile Co. Ltd.

3—3 Sole dealers.

Curaçao half en half.
Cherry brandy,
Oude Genever „Superior".
Agenten voor de kolonie Curaçao:
ELLIS & DANIA.

„BILL-BRAU" BIER

werd bekroond met Gouden Medailles op de volgende Internationale Tentoonstellingen:

Londen	1884
Londen	1886
Hamburg	1889
Luik	1890
Londen	1891
Malmo (Zweden)	1914

Deze zijn de beste bewijzen van zijn onovertroffen kwaliteit.

Proeft het heden nog en ge zult nooit meer een ander merk gebruiken.

de Jongh & Martijn.

Agenten.

(Telefoon No. 233).

26—18

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS.
Agenten. 6—1

Pleiziertocht naar Caracas

Met luxe s.s. „Libertador".

Vertrek van Curaçao: Woensdag 16 April 4 p.m.
Vertrek van La-Guaira: Zondag 20 April 10 p.m.

WITTE DONDERDAG (17 April): *Gelegenheid tot het bijwonen van de schoone kerkelijke plechtigheden, gewoonlijk opgedragen door den Aartsbisschop van Caracas, met assistentie van Religieuzen van alle ordes.*

GOEDE VRIJDAG (18 April): *Groote processie waaraan duizenden geloovigen van alle standen deelnemen.*

ZATERDAG (19 April): *Nationaal feest van de Republiek; Caracas in feesttooi.*
Eerste voetbalwedstrijd CURAÇAO—CARACAS.

ZONDAG (1ste Paaschdag): *Tweede voetbalwedstrijd CURAÇAO—CARACAS.* **Een goed georganiseerd korps zal dit tochtje opluisteren.**
Profiteert van deze mooie kans, welke U zoo'n zeldzame gelegenheid biedt.

Pasage **CURAÇAO—LA GUAIRA** *heen en terug* **Fls 75.—**

Maaltijden aan boord zijn vrij.

Reiskaarten verkrijgbaar bij:

C. W. F. Davelaar, *de Ruyterkade — Punda.*

M. Craz *c/o* **Ellis & Dania** — *Otrabanda.* 2—2

„ELBSCHLOSS"-bier eens geschonken Steeds gedronken.

Het eenigste bier dat ze aan boord van de schepen van de Horn- en H. A. P. A. G.-Line drinken.

Agenten firma G. Troost, Shipchandler. 50—36

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls. 2.750.000

Koopt en verkoopt wissels, buitenlandsch bankpapier, coupons, gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven, Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
afe-loketten. Spaarbank.

OPEN BRIEF

AAN ZIJNE EXCELLENTIE

B. W. T. van Slobbe

GOUVERNEUR VAN CURACAO

De buitengewone gebeurtenissen die tot de benoeming van Uwe Excellentie tot Gouverneur van Curaçao deden besluiten, hebben, te midden van den ernst die ze droegen en van de vernedering die ze meebrachten, voordeelen verschaft die niet veel optimisme behoeven om ze te waardeeren.

Op de eerste plaats hebben ze in hooge mate de aandacht der Nederlandsche Regeering getrokken op de plaatselijke problemen die al sinds lang bestonden en die dringender om oplossing vroegen naarmate het gebiedsdeel toenam in belangrijkheid. Bedoelde gebeurtenissen hebben die problemen zoodanig ingesteld dat men de oplossing ervan niet langer kan ignoreeren en dat men ze zal moeten aanpakken en ze voorgoed en definitief zal moeten oplossen.

Op de tweede, en zeer voorname plaats, hebben ze de benoeming geëischt van Uw Excellentie die volgens persberichten de aangewezen persoon is voor een verstandige en onmiddelijke oplossing van de problemen.

In Uw openingsrede heeft U. E. gezegd, dat U. E. hier kwam niet slechts bezield met de beste voornemens, maar ook met een warme sympathie voor Curaçao, welks geschiedenis U. E. bekend was. Dit is meer dan wat we gehoord hebben van vroegere Gouverneurs. En daar het aan geen twijfel onderhevig is dat U. E. het gegeven woord zal houden, staat het ook vast dat de medewerking en de steun van alle klassen der maatschappij onvoorwaardelijk er toe zullen bijdragen om het werk te begunstigen dat de stoffelijke welvaart en den intellectueelen vooruitgang van dit gebiedsdeel zal moeten tot stand brengen.

Ik, die nagenoeg een halve eeuw verre van Curaçao verblijf, — die me altijd voor zijn vooruitgang en welstand heb geïnteresseerd, — die juist door den verren afstand me nooit heb laten beïnvloeden door particuliere belangen noch door beweegredenen van plaatselijk antagonisme, — die de problemen steeds heb beschouwd onder het opzicht van zuiver plaatselijk belang, kom langs dezen weg aan U. E. mijn zandkorreltje aanbieden voor het materiaal dat de grondslagen moet verbinden van dit herstellingswerk.

Daar ik geen persoonlijke belangen noch eenige vrees koester, behelzen mijn woorden geen bedekte bijbedoelingen, noch vleierij voor den magistraat, noch ook angst of weifeling. Mijn woorden, ze mogen dan goed of slecht zijn, geven het resultaat weer van mijn ondervinding, opgedaan in Amerikaansche landen die onder zedelijk opzicht nauw verwant zijn met Curaçao; ik geef deze ondervinding weer met volkomen en volmaakte goede trouw en met het verlangen mijn bijdrage te leveren als een goed zoon van Curaçao en als trouw onderdaan van Hare Majesteit de Koningin.

De geschiedenis van Curaçao, die U. E. heeft gelezen is ontwijfelbaar gebaseerd op officieele gegevens; waarschijnlijk werd ze geschreven door Hollandsche auteurs uit Holland zelf, die nooit doorgedrongen zijn tot de ware psyche van dit eiland. Ofschoon U. E. in den loop van Uw bestuur het verschil tusschen hetgeen U. E. heeft gelezen en hetgeen werkelijk is, zal weten te appreciëeren, toch kan U. E. op voorhand er van verzekerd zijn dat U. E. het karakter van ons volk zal leeren kennen als zachtaardig, volgzaam, eerbiedig, ordelievend, uitstekend voorbereid om opgevoed te worden tot den hoogsten graad van maatschappelijke hoedanigheden.

U.E. zal bevinden dat deze hoedanigheden, alsook het bijzonder aanpassingsvermogen der Curaçaoërs, waardoor ze voorbeeldige burgers zijn geworden in al de vreemdelanden waar ze verbleven hebben, steeds zijn geïgnoreerd door de plaatselijke besturen en door het Ministerie van Koloniën. Nooit heeft een enkel plaatselijk bestuur zich bemoeid met het zedelijk welzijn der bevolking, en met de stoffelijke welvaart alleen in datgene wat onvermijdelijk noodig was om den schijn van beschaving te redden. En die stand van zaken heeft gemaakt dat Curacao een halve eeuw ten achter is gebleven bij zijn naburen. De zorgeloosheid der bestuurders ten opzichte van problemen die het stoffelijk bestaan van Curacao aangingen, heeft zijn zonen gedwongen middelen van bestaan te zoeken door te verhuizen naar de naburige republieken.

De invloed van die landverhuizing is duidelijk zichtbaar in alle klassen der maatschappij en heeft van zelf aanleiding gegeven tot min of meer belangrijke vraagstukken, terwijl ze tevens Curacao beroofde van talrijke waardevolle elementen zoowel op stoffelijk als op intellectueel gebied.

De verschillende problemen die U.E. zal hebben op te lossen kunnen in twee groepen verdeeld worden, die ik resp. zal noemen: Binnenlandsche en Buitenlandsche Problemen. Hiermee duid ik in de gegeven orde de zaken aan die, eenerzijds het bestaan en de welvaart der bevolking alsmede den goeden gang en werking der administratie raken, en anderzijds de betrekkingen tot de naburen betreffen. Deze laatste problemen, van verderstrekkende gevolgen dan op het eerste gezicht wel zou schijnen, zijn van het hoogste belang, daar Curaçao nooit een eigen bestaan heeft gehad en altijd afhankelijk is geweest van de welvaart zijner naburen.

Zooals te begrijpen is, zal ik aangaande deze problemen niet in bijzonderheden afdalen, eerstens omdat ik me op te grooten afstand bevind om ze goed na te gaan, en ten tweede, omdat het doorzicht en de voortvarendheid alsmede de goede wil van U.E. ze klaar en duidelijk zal inzien en ze op de juiste waarde zal weten te schatten.

Binnenlandsche Problemen.

Onder de zaken die om spoedige en definitieve oplossing vragen, zijn er twee van het allerhoogste belang, die U.E. ongetwijfeld reeds als zoodanig erkend heeft, nl. de watervoorziening en de reorganisatie der politie.

Drinkwater is immer de „Fata Morgana" van Curaçao geweest en men kon een gouden waterleiding hebben voor het geld dat er ten koste is gelegd om dat te verkrijgen. Maar in werkelijkheid heeft men die zaak nimmer met een inderdaad practischen wil aangepakt. De pogingen zijn steeds beperkt gebleven tot grillige proefnemingen en tot het uitvoeren van plannen die geregeld te kostbaar en daarom onuitvoerbaar bleken.

In zijn voortdurende kortzichtigheid heeft ons bestuur nimmer mannen aangezocht met wezenlijk practische kennis van dergelijke zaken, maar zich tevreden gesteld met alles over te laten aan het onderzoek en de beslissing van een of anderen directeur van Openbare Werken, die telkens onbevoegd bleek voor een bevredigende oplossing. En zoo is er een halve eeuw voorbijgegaan, en nog steeds gaat men voort de proef te nemen met systemen die tot mislukking gedoemd zijn en aan de Koloniale Kas enorme sommen gelds kosten. Ons bestuur blijft maar steeds binnen zijn eng gedachtenkringetje. Men heeft herhaaldelijk Hollandsche geologen geconsulteerd die het eiland niet kenden, en — verre van mij hun bekwaamheid te miskennen — zij grondden hun beslissing op ongeschikte en onjuiste gegevens.

Nimmer heeft ons bestuur getracht er zich van op de hoogte te stellen op welke manier onze naburen zich van water voorzien, naburen die door de geographische ligging van hun land ook geologische gelijkenis met ons eiland kunnen aanwijzen. Barranquilla, Cúcuta, Calí en andere steden in Colombia, Santiago de Cuba en andere steden van dat eiland, hadden eveneens hun drinkwaterproblemen, met den nadeeligen factor van een veel grootere bevolking.

Vijfentwintig jaar geleden bevond zich Panamá in volkomen dezelfde omstandigheden als Curaçao, en moest zich met regenbakken behelpen, en heden ten dage hebben al die stedenallerbest en allerzuiverst drinkwater en wel tegen een prijs die belachelijk goedkoop schijnt als men hem vergelijkt bij wat er nu op Curaçao voor betaald wordt.

Om zoover te komen zou Curaçao zijn bestuurscriterium moeten verruimen en bedenken, dat er ook buiten Holland op sommig gebied resultaten zijn te verkrijgen, die beter geëigend zijn voor onzen grond en onze toestanden.

Toen de regeering der Vereenigde Staten van Noord-Amerika besloot tot de doorgraving van het kanaal van Panamá, benoemde de toenmalige President ROOSEVELT een commissie van veertien leden, bij wijze van raadgevend lichaam van ingenieurs, en bij die Commissie bevonden zich vijf vreemdelingen, o. a. een Hollandsche ingenieur wiens naam ik mij op 't oogenblik niet herinner, maar hij was hoofdingenieur van het Hollandsche dijkwegen. Als er sprake is van een werk van het hoogste belang voor een land dan moeten patriotisme en nationalisme wijken voor practischen zin, zooals President ROOSEVELT ons geleerd heeft.

Waarom—in plaats van sommen gelds te besteden aan proefnemingen —waarom ontbiedt het bestuur van Curaçao niet eens een of anderen van die ingenieurs, beproefd in dergelijke werken in de tropen, om hem hier deze zaak te laten bestudeeren?

Ik durf U. E. voorstellen eens een bezoek te brengen aan Panamá om daar zelf het zuiveringssysteem te beschouwen en te zien hoe het vuile water van de Chagres-rivier wordt gemaakt tot gesteriliseerd en gedistilleerd drinkwater, tegen den prijs van 35 dollarcenten (f 0,875) per 1000 liter.

U. E. zal vragen: waar haalt Curacao het water vandaan om 't' te zuiveren? Toen ik nog een jongen was, en mijn vader, die meermaals het lidmaatschap van den Kolonialen Raad geweigerd had, zich voortdurend bezig hield met het practische gedeelte der Curacaosche problemen, placht hij te zeggen: „Als men het water dat in regenjaren verloren loopt naar zee, wist op te vangen, dan had men water genoeg voor de jaren van droogte." Dat is nu vijftig jaar geleden. Sindsdien heb ik dat in practijk zien brengen in verschillende landen, en ik ben tot de overtuiging gekomen dat voor ons eiland dit de eenige manier van watervoorziening is.

Voordat ik bovenstaande regelen schreef heb ik een ingenieur geconsulteerd die de installatie van Miraflores, hier in Panamá, heeft gebouwd, en zonder dat ik hem statistieke gegevens over den gemiddelden regenval in regenjaren kon verstrekken, vond hij mijn bovenvermeld systeem practisch uitvoerbaar.

Ik betwijfel of men juiste gegevens kan verkrijgen om daarop de noodige berekeningen te gronden, maar ieder die Curaçao kent, weet dat de hoeveelheid water die verloren loopt naar zee, wegen onbruikbaar maakt, beekjes vormt en heel dien kostbaren schat wegwerpt, om welken te verkrijgen Curaçao zooveel geld besteed heeft.

Het ligt voor de hand dat ik hier geen wetenschappelijke verhandeling schrijf en dat ik niet in bijzonderheden kan treden over dit gewichtig onderwerp. Maar alles bij elkaar genomen kan men zeggen:

1o. dat Curaçao drinkwater *kan* hebben, gezuiverd voor alle gebruik;

2o. dat men daarvoor het onderzoek en de studie moet opdragen aan een ingenieur die ondervinding heeft en een specialiteit is in deze soort van werken hier in de tropen.

Ik ben zoo vrij de aandacht van U.E. hierop te vestigen, in de overtuiging dat het op den duur minder kostbaar zal uitkomen dan de proefnemingen met zoutwater die men op 't oogenblik uitvoert.

Ik ben niet op de hoogte over de bevoegdheden van onzen Kolonialen Raad inzake het ontwerpen van bijzondere wetten. Maar evenals in alle landen waar bronolie of mijnen in den grond gevonden worden of kunnen gevonden worden, de regeering een speciale wetgeving heeft vastgesteld door het eigendomsrecht over die ondergrondsche rijkdommen te beperken, zóó zou ik denken, dat in Curaçao, waar het water meer is dan een schat, waar het een dringende behoefte is, het daar ook gebiedend noodzakelijk is, speciale wetten uit te vaardigen over de waterputten om er voor het oogenblik beslag op te leggen, totdat het watervoorzieningsprobleem is opgelost, en wel door ze tot koloniaal eigendom te verklaren dat niet mag verkocht worden zonder toestemming van 't bestuur. Dit alles natuurlijk onder voorwaarde van behoorlijke vergoeding, aandeelhouding en eerbiediging van de rechten der eigenaars van het terrein.

Bij het nagaan van de sterfte-oorzaken op Curaçao zal U Exc. bevinden dat albuminurie en suikerziekte een zeer hoog percentage aanwijzen, en de roos een veel voorkomende ziekte op het eiland is. Al raakt dit niet rechtstreeks het waterprobleem, zou het er toch wel indirect mee in verband kunnen staan: immers nog niet heeft iemand de oorzaak van deze ziekten vastgesteld, evenmin heeft men ooit een bacteriologisch onderzoek ingesteld van water dat een paar jaar in regenbakken heeft gestaan teneinde eens de soort en klasse te bepalen van de parasieten en fungus die zich in zulke regenbakken ontwikkelen, en die heel goed direct of indirect de oorzaak konden zijn van genoemde ziekten.

Een modern beschaafde stad zonder rioleering is onbestaanbaar.

Het paleis door U Exc. bewoond, is onder dit opzicht ongetwijfeld behoorlijk voorzien, zoodat U Exc. persoonlijk van de bedoelde noodzakelijkheid niets bemerkt. Maar de groote meerderheid der huizen op Curacao, uitgenomen de huizen van rijke of welgestelde burgers, staan voor deze allerernstigste kwestie.

Indien U Exc. in uw ijver om de levensomstandigheden te verbeteren, zich eens de moeite getroost persoonlijk na te gaan, hoe de meerderheid der bevolking de fecaliën uit de woning verwijdert, zal U Ex. bevinden dat het systeem anti-hygiënisch, ongezond, middeleeuwsch is, en onwaardig voor een cosmopolitische stad in de twintigste eeuw. De rioleering als corollarium van het water, is gebiedend noodzakelijk op Curaçao. Waarschijnlijk zal U Exc. het wel nooit te zien krijgen, maar het is een feit dat het arme gedeelte der bevolking om zich te ontdoen van de door den dag verzamelde urine, van de nachtelijke duisternis gebruik maakt, om ze op straat te werpen, van waar ze in den vorm van stof naar de daken gevoerd en vandaar naar de regenbakken om... gebruikt te worden als drinkwater. Wie een binnenplaats hebben, gebruiken de straat wel niet tot genoemd doeleinde, maar in alle geval neemt de wind het verzadigde stof mee en voert het langs daken en goten naar de regenbakken. Waar de fecaliën heen te brengen? Naar zee? Wat een afstand soms te doorloopen om daar te komen! Dat is onder geen enkel opzicht practisch. En toch, nooit is er op Curaçao een bestuur geweest dat zich daarover zelfs maar bezorgd heeft gemaakt.

Daarbij, als er door middel van een buisleiding water in een huis wordt gebracht, hoe wordt het er uitgebracht nadat er gebruik van gemaakt is? Tegelijk met de aanvoerbuis dient er een voor afvoer aangelegd, maar waar loopt dat afgevoerde water heen? Rioleering en waterleiding zijn als de twee Siameesche Zusters. Ze zijn steeds met elkaar verbonden, men kan ze niet scheiden.

Wanneer U Exc. het watervoorzieningsprobleem onder handen neemt, zal U Exc. tegelijkertijd dat van de riooleering hebben op te lossen.

(*Wordt vervolgd.*)

Bekendmaking.

De Voorzitters van „De Curaçaosche Hypotheekbank" en „De Spaar- en Beleenbank van Curaçao" brengen hierbij aan al degenen, wier onroerende goederen bij hunne instellingen zijn verbonden, in herinnering dat de verbonden gebouwen niet mogen worden afgebroken of verbouwd zonder toestemming van het betrokken bestuur.

3--3 Willemstad, Maart 1930.